

LEGE
pentru modificarea unor acte normative

nr. 93 din 07.04.2022

Monitorul Oficial nr.129-133/231 din 29.04.2022

* * *

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.I. – [Legea asociațiilor de economii și împrumut nr.139/2007](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.112–116, art.506), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 4, alineatul (2) se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) respectarea cerințelor de creditare responsabilă.”

2. La articolul 8:

alineatul (2) se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) evaluarea bonității membrului debitor persoană fizică care intenționează să beneficieze sau beneficiază de serviciile asociației de economii și împrumut pentru necesități nelegate de activitatea de antreprenor sau de cea profesională.”

articolul se completează cu alineatele (3¹)-(3³) cu următorul cuprins:

„(3¹) Anterior încheierii unui contract de împrumut, asociația de economii și împrumut evaluează bonitatea membrului debitor persoană fizică în conformitate cu normele de prudență financiară aprobate de autoritatea de supraveghere.

(3²) La evaluarea bonității membrului debitor persoană fizică, asociația de economii și împrumut evaluează capacitatea acestuia de a-și asuma o anumită obligație în temeiul contractului de împrumut pe care ar putea să și-o onoreze împreună cu obligațiile de împrumut deja asumate.

(3³) Evaluarea bonității membrului debitor persoană fizică are drept scop:

a) prevenirea oricăror întârzieri în efectuarea plăților, a nerambursării împrumutului sau a întârzierilor în exercitarea dreptului de gaj;

b) neadmiterea în procesul de creditare a depășirii nivelului maxim admis al gradului de îndatorare a membrilor asociației, respectându-se cerințele prevăzute de autoritatea de supraveghere;

c) asigurarea rambursării împrumutului din venitul debitorului, și nu prin recuperarea forțată a acestuia din contul bunului gajat sau din contul modificărilor valorii bunului gajat, sau din contul altor active ale debitorului.”

3. Articolul 10 se completează cu literele h) și i) cu următorul cuprins:

„h) să aplice rata dobânzii de împrumut anuală specificată în contractul de împrumut dacă aceasta depășește 50%, iar toate celelalte plăți aferente (comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția dobânzii, pe o zi de împrumut depășesc 0,04% din valoarea totală a împrumutului, în cazul împrumutului acordat membrului debitor persoană fizică care intenționează să beneficieze sau beneficiază de serviciile asociației de economii și împrumut pentru necesități nelegate de activitatea de antreprenor sau de cea profesională;

i) să stabilească costul total al împrumutului (care include dobânzi, comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată) mai mare decât valoarea debursată conform contractului respectiv pentru membrul debitor persoană fizică care intenționează să beneficieze sau beneficiază de serviciile asociației de economii și împrumut pentru necesități nelegate de activitatea de antreprenor sau de cea profesională, împrumut care nu este destinat achiziționării, construcției sau renovării

(modernizării) unei locuințe garantate cu un bun imobil în vederea asigurării obligației de plată a împrumutului respectiv.”

4. Articolul 22 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) În cazul în care asociația a încălcat prevederile art.8 alin.(3³) lit.b) și ale art.10 lit.h) și i), aceasta are dreptul să solicite doar restituirea sumei inițiale debursate conform contractului de împrumut, fără revendicarea altor plăți prevăzute în contract (care includ dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată). Prezentele prevederi se aplică inclusiv în cazul în care asociația a transmis unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de împrumut.”

5. La articolul 49, alineatul (1) se completează cu litera c¹) cu următorul cuprins:

„c¹) să solicite restituirea de către asociație a tuturor plăților prevăzute în contract (care includ dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția sumei inițiale debursate conform contractului de împrumut, în cazul încălcării prevederilor art.8 alin.(3³) lit.b) și ale art.10 lit.h) și i);”.

Art.II. – [Legea nr.202/2013](#) privind contractele de credit pentru consumatori (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.191–197, art.619), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 15:

alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) Se interzice:

a) aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit dacă aceasta depășește 50%, iar toate celelalte plăți aferente (comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția dobânzii, pe o zi de credit depășesc 0,04% din valoarea totală a creditului;

b) stabilirea costului total al creditului (care include dobânzi, comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată) mai mare decât valoarea debursată conform contractului respectiv (sau valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar), credit care nu este destinat achiziționării, construcției sau renovării (modernizării) unei locuințe garantate cu un bun imobil în vederea asigurării obligației de plată a creditului respectiv.”

la alineatul (9), după textul „prevederilor alin.(7) și (8)” se introduce textul „din prezentul articol și ale art.38¹ alin.(3) lit.b) din [Legea nr.202/2017](#) privind activitatea băncilor”;

articolul se completează cu alineatele (9¹) și (10¹) cu următorul cuprins:

„(9¹) Autoritatea de supraveghere are dreptul să solicite restituirea de către bancă a tuturor plăților prevăzute în contract (care includ dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția sumei inițiale debursate conform contractului de credit, în cazul încălcării prevederilor alin.(7) și (8) din prezentul articol și ale art.38¹ alin.(3) lit.b) din [Legea nr.202/2017](#) privind activitatea băncilor.”

„(10¹) Creditorul este în drept să transmită unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de credit (cu excepția leasingului financiar), precum și să ceară executarea silită de către consumator a părții neachitate din valoarea totală a creditului (cu excepția leasingului financiar), inclusiv prin adresare în instanța de judecată, doar în cazul în care termenul oricăror plăți restante depășește 90 de zile de la data scadenței acestora.”

Art.III. – [Legea nr.202/2017](#) privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.434–439, art.727), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 38¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 38¹. Cerințe de creditare responsabilă

(1) Anterior încheierii unui contract de credit, banca evaluează bonitatea consumatorului în conformitate cu cerințele de creditare responsabilă aprobate de Banca Națională a Moldovei.

(2) La evaluarea bonității consumatorului, banca evaluează capacitatea acestuia de a-și asuma o

anumită obligație în temeiul contractului de credit pe care ar putea să și-o onoreze împreună cu obligațiile de credit deja asumate.

(3) În procesul de evaluare a bonității consumatorului, banca trebuie, cel puțin:

a) să se bazeze cu preponderență pe principiul prevenirii oricăror întârzieri în efectuarea plăților, a nerambursării creditului sau a întârzierilor în exercitarea dreptului de gaj;

b) să respecte cerințele privind limitarea îndatorării consumatorului (raportul dintre credite și garanții, raportul dintre datorii și venituri, raportul dintre serviciul datoriei și venituri, scadența maximă), prevăzute de Banca Națională a Moldovei;

c) să se bazeze cu preponderență pe principiul rambursării creditului din venitul consumatorului, și nu pe al recuperării forțate a acestuia din contul bunului gajat sau din contul modificărilor valorii bunului gajat, sau din contul altor active ale consumatorului.

(4) În sensul prezentului articol, prin consumator se înțelege persoana fizică astfel cum este definită la art.3 din [Legea nr.202/2013](#) privind contractele de credit pentru consumatori.”

Art.IV. – [Legea nr.1/2018](#) cu privire la organizațiile de creditare nebanară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.108–112, art.200), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 4, alineatul (2) se completează cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) respectarea cerințelor de creditare responsabilă.”

2. Articolul 5 se completează cu alineatele (3¹)–(3⁴) și (12) cu următorul cuprins:

„(3¹) Anterior încheierii unui contract de credit/leasing financiar, organizația de creditare nebanară evaluează bonitatea consumatorului creditului/leasingului financiar în conformitate cu cerințele de creditare responsabilă aprobate de autoritatea de supraveghere.

(3²) La evaluarea bonității consumatorului, organizația de creditare nebanară evaluează capacitatea acestuia de a-și asuma o anumită obligație în temeiul contractului de credit/leasing financiar pe care ar putea să și-o onoreze împreună cu obligațiile de credit deja asumate.

(3³) Evaluarea bonității consumatorului are drept scop:

a) prevenirea oricăror întârzieri în efectuarea plăților, a nerambursării creditului/leasingului financiar sau a întârzierii în exercitarea dreptului de gaj;

b) neadmiterea în procesul de creditare/leasing financiar a depășirii nivelului maxim admis al gradului de îndatorare a consumatorilor, respectându-se limitele prevăzute de autoritatea de supraveghere;

c) asigurarea rambursării creditului din venitul consumatorului, și nu prin recuperarea forțată a acestuia din contul bunului gajat sau din contul modificărilor valorii bunului gajat, sau din contul altor active ale consumatorului.

(3⁴) În cazul în care părțile unui contract de credit convin să modifice suma totală a creditului/leasingului financiar, organizația de creditare nebanară, înainte de orice creștere a valorii totale a creditului/leasingului financiar, va actualiza informațiile disponibile privind consumatorul și bunul gajat, la fel ca și în cazul unei solicitări noi de credit, și, în baza informațiilor actualizate, va efectua o evaluare repetată a bonității consumatorului.”

„(12) Organizația de creditare nebanară este în drept să transmită unei persoane terțe dreptul de încasare a creanțelor aferente contractului de credit, cu excepția leasingului financiar, precum și să ceară executarea silită de către consumator a părții neachitate din valoarea totală a creditului, inclusiv prin adresare în instanța de judecată doar în cazul în care termenul oricăror plăți restante depășește 90 de zile de la data scadenței acestora.”

3. La articolul 9 alineatul (1):

litera e) va avea următorul cuprins:

„e) aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit/leasing financiar dacă aceasta depășește 50%, iar toate celelalte plăți aferente (comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția dobânzii, pe o zi de credit nebanar/leasing financiar depășesc 0,04% din valoarea totală a creditului nebanar/leasingului financiar, în cazul acordării

creditului nebanclar/leasingului financiar consumatorilor;”

alineatul se completează cu litera e¹) cu următorul cuprins:

„e¹) stabilirea costului total al creditului nebanclar/leasingului financiar (care include dobânzi, comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere și orice alt tip de plată) mai mare decât valoarea debursată conform contractului respectiv sau decât valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar pentru consumatori care nu este destinat achiziționării, construcției sau renovării (modernizării) unei locuințe garantate cu un bun imobil în vederea asigurării obligației de plată a creditului respectiv;”.

4. La articolul 23 alineatul (4), litera e) va avea următorul cuprins:

„e) reglementarea creditării responsabile față de consumatori prin stabilirea unor cerințe de acordare a creditului nebanclar și/sau a leasingului financiar, inclusiv la condițiile și modul de evaluare a capacității clientului de rambursare a creditului nebanclar și/sau a leasingului financiar, precum și la gradul de acoperire cu gaj.”

5. La articolul 24:

alineatul (1):

în partea introductivă, după cuvintele „poate aplica” se introduc cuvintele „organizației de creditare nebanclară”;

alineatul se completează cu litera c¹) cu următorul cuprins:

„c¹) obligația de a restitui debitorului toate plățile prevăzute în contract (care includ dobânda, comisioanele, taxele, penalitățile, dobânzile de întârziere și orice alt tip de plată), cu excepția sumei inițiale debursate conform contractului de credit sau a valorii de intrare a bunului din contractul de leasing financiar. Prezenta literă se aplică în cazul încălcării prevederilor art.5 alin.(3³) lit.b) și ale art.9 alin.(1) lit.e), e¹) și f);”

la alineatul (3), textul „art.9 alin.(1) lit.e) și f)” se substituie cu textul „art.5 alin.(3³) lit.b) și ale art.9 alin.(1) lit.e), e¹) și f)”.

Art.V. – (1) Prevederile art.I punctul 3, ale art.II punctul 1 și ale art.IV punctul 3 care țin de aplicarea limitei la rata dobânzii și a celorlalte plăți aferente se vor aplica situațiilor juridice în curs de realizare, cu sau fără modificarea contractelor corespunzătoare, în ceea ce privește creanțele ce urmează a fi încasate, prin calcularea produsului dintre 0,177%, aplicat soldului creditului rămas la expirarea termenului de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, și numărul de zile rămase până la scadența contractului de credit/leasing financiar.

(2) Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va aduce actele sale normative în concordanță cu aceasta.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI Igor GROSU

Nr.93. Chișinău, 7 aprilie 2022.